

Hyvinvointilautakunta

Aika 17.01.2023 klo 17:00 - 18:45

Paikka Vanha Räikkä, Kuruntie 12, Leena Joensivu-sali

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 1	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 2	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
§ 3	Työjärjestyksen hyväksyminen	5
§ 4	Viranhaltijoiden päätösluettelot / Vapaa-aikapalvelut	6
§ 5	Tiedoksiannettavat asiat	7
§ 6	Kokousaikataulu syksy 2023 / Hyvinvointilautakunta	8
§ 7	Valtuustoaloite luonnon monimuotoisuuden vaalimiseksi Ylöjärvellä	9
§ 8	Vuoden urheilutoimijat 2022 / Julkaisuvapaa 9.2.2023	20
§ 9	Ylöjärven kummiurheilijan valinta	23
§ 10	Neuvostojen toimintasääntöjen päivitys 1.1.2023 alkaen	25
§ 11	Toimintasuunnitelmat 2023 / Vapaa-aikapalvelut	27
§ 12	Valtuustoaloite kriisinhallintaveteraanikortin huomioimisesta Ylöjärven kaupungin liikunta- ja kulttuuripalveluissa	29
§ 13	Neuvostojen pöytäkirjat	31

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Tiura Jaana	Puheenjohtaja	
	Listenmaa Sari	Varapuheenjohtaja	
	Alhamo Juha	Jäsen	
	Hirsimäki Tuija	Jäsen	Etäyhteydellä
	Karukka Arttu	Jäsen	
	Kulmala Jenni	Jäsen	
	Ojaranta Elina	Jäsen	Etäyhteydellä
	Tienari Tapani	Jäsen	§1-11
	Toikkonen Esa	Jäsen	
	Tuominen Juha	Jäsen	
	Veilahti Sirkku	Varajäsen	
	Jäppinen Karita	Kaupunginhallituksen edustaja	
	Luoja Katja	Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja	
	Kelloniemi Helmi	Nuorisovaltuutettu	
	Tikkakoski Konsta	Nuorisovaltuutettu	
	Hursti Matti	Sivistysjohtaja, esittelijä	
	Riihioja Kirsi	Sivistysosaston hallintopäällikkö	
	Vallin Minna	Esittelijä, vapaa-aikajohtaja	
	Aalto Sini	Liikuntapäällikkö	
	Antila Armi	Nuorisopalvelupäällikkö vs.	
Nikkilä Liisa	Kirjastotoimenjohtaja	§1-10	
Saarinen Suvi	Hyvinvointipäällikkö		
Alanen Päivi	Pöytäkirjanpitäjä		

Allekirjoitukset

Jaana Tiura
puheenjohtaja

Päivi Alanen
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

1 - 13

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty

Esa Toikkonen
pöytäkirjantarkastaja

Juha Tuominen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Tarkastettu pöytäkirja asetetaan yleisesti nähtäville kaupungin yleisessä tietoverkossa (www.ylojarvi.fi) kuntalain 140 §:ssä säädetyllä tavalla. 19.01.2023

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Hyvinvointilautakunta 17.01.2023 § 1

Kokouksen laillisuuden edellytyksenä on, että kokouskutsu on toimitettu jäsenille ja, että saapuvilla on enemmän kuin puolet jäsenistä. Päätösvaltaisuuden edellytyksenä on, että kokouksessa on vähintään yli puolet jäsenistä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Hyvinvointilautakunta 17.01.2023 § 2

Esittelijä

Vapaa-aikajohtaja

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta valitsee Esa Toikkosen ja Juha Tuomisen sekä heidän varalleen Sari Listenmaan tarkastamaan kokouksesta laadittavan pöytäkirjan.

Päätös

Hyväksyttiin.

Työjärjestyksen hyväksyminen

Hyvinvointilautakunta 17.01.2023 § 3

Esittelijä

Vapaa-aikajohtaja

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta päättää käsitellä asiat esityslistan mukaisessa järjestyksessä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Viranhaltijoiden päätösluettelot / Vapaa-aikapalvelut

Hyvinvointilautakunta 17.01.2023 § 4

Kuntalain 92 §:n, hallintosäännön 16 ja 17 §:ien sekä vapaa-aikalautakunnan päätöksen 10.4.2013 § 35 mukaan (kuntalain mukaisen otto-oikeuden käyttäminen ja rajoittaminen) sivistysjohtajan ja tehtäväalueiden päälliköiden päätökset tuodaan hyvinvointilautakunnalle tiedoksi.

Sivistysjohtaja on tehnyt vapaa-aikatoimen osalta seuraavat päätökset ajalla 1.12.2022 – 11.1.2023 jotka kuuluvat otto-oikeuden piiriin:

07.12. § 68	Liikunnanohjaajan toimen täyttäminen 2.1.2023 alkaen.
13.12. § 71	Lasten- ja nuortenkirjastonhoitajan toimen täyttäminen (vakanssinro 99427030)
14.12. § 72	Sihteerien nimeäminen 1.1.2023 alkaen / Vanhus- ja vammais- ja mielenterveysneuvosto.
15.12. § 73	Hakeutuvien kirjastopalveluiden erikoiskirjastonhoitajan toimen täyttäminen (vakanssinro 99427029).
03.01. § 1	Perintövarojen siirtyminen hyvinvointipalveluille 1.1.2023 alkaen / YL koodi 372 ja siitä seuraavat toimenpiteet.

Liikuntapäällikkö on tehnyt liikuntatoimen osalta seuraavat päätökset ajalla 1.12.2022 – 11.1.2023 jotka kuuluvat otto-oikeuden piiriin:

20.12. § 11	Määräaikaisen liikunnanohjaajan valinta 31.12.2025 saakka.
21.12. § 12	Määräaikaisen uimahallityöntekijän valinta.

Lisätiedot

Matti Hursti, p. 050 68067, matti.hursti@ylojarvi.fi
Sini Aalto p. 041 730 0165, sini.aalto@ylojarvi.fi

Esittelijä

Vapaa-aikajohtaja

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta päättää

1.	merkitä päätösluettelot tiedoksi ja
2.	ettei luetteloista ilmeneviä päätöksiä oteta hyvinvointilautakunnan käsiteltäväksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Hyvinvointilautakunta

§ 5

17.01.2023

Tiedoksiannettavat asiat

Hyvinvointilautakunta 17.01.2023 § 5

Liite

Nro 1 / hyvinvointilautakunta 17.1.2023
- luettelo tiedoksiannettavista asioista

Esittelijä

Vapaa-aikajohtaja

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta päättää merkitä luettelossa mainitut tiedotusluontoiset asiat tiedoksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kokousaikataulu syksy 2023 / Hyvinvointilautakunta

Hyvinvointilautakunta 17.01.2023 § 6
611/00.01.02/2022

Hyvinvointilautakunnan työskentelyn kannalta on hyvä sopia kokousaikatauluista ajoissa. Kokouspäivät syksyille 2023 esitetään seuraavasti:

Ti 22.08.

Ti 19.09.

Ti 10.10.

Ti 07.11.

To 30.11.

Kokousten aloitusajankohdat pääsääntöisesti klo 17 alkaen ellei toisin päätetä. Lisäksi syksyille mahdollisesti yksi iltakoulu-tyyppinen kokous mikä sovitaan kokouksessa.

Esittelijä

Vapaa-aikajohtaja

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta päättää kokoontua syksyllä 2023 yllä olevan mukaisesti.

Päätös

Hyväksyttiin.

Ympäristölautakunta	§ 127	21.09.2022
Tekninen lautakunta	§ 214	07.12.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 7	17.01.2023

Valtuustoaloite luonnon monimuotoisuuden vaalimiseksi Ylöjärvellä

64/11.03.04/2021

KAUPVALT 01.02.2021 § 17

"Kansainvälisen luontopaneelin IPBESin (www.luontopaneeli.fi) mukaan nykyinen jopa miljoona laji on kuolemassa sukupuuttoon. Suomessa joka yhdeksäs eliölaji on uhanalainen. Luonnon monimuotoisuus, biodiversiteetti, on ihmiskunnallekin oleellisen tärkeä – se on suojakuoremme arvaamatonta tulevaisuutta vastaan. Eliölaajien ja luontotyyppien uhanalaistuminen eli luontokato jatkuu eikä kehitystä ole saatu katkaistua. Sen pysäyttämiseen tarvitaan eri tahojen yhteistyötä ja monenlaisia toimia. Myös kaupunkien päätöksillä voidaan lisätä elinalueiden monimuotoisuutta.

Pelkkä luonnonsuojelun alueiden perustaminen ei riitä luontokadon pysäyttämiseen. Eliölaajien ja luontotyyppien palautumiskyky eli resilienssi on heikentynyt jo niin paljon, että monet niistä eivät enää pysy elinvoimaisina ilman ihmisten kohdennettua apua.

Suojelun lisäksi tarvitaan uusia käytäntöjä, joilla monimuotoista luontoa ennallistetaan ja palautetaan. Pitkällä aikavälillä on tärkeää kehittää toimintatapoja, joissa luonnon vahvistaminen yhdistetään muihin ihmisten toimintoihin. Monimuotoisuuden vaaliminen ei ole vain välttämättömyys ja velvollisuutemme, vaan siitä voi muodostua lisäarvoa myös muulle toiminnallemme.

Nykyinen alueiden rauhoittamiseen perustuva luonnonsuojelu etenee Suomessa pääosin valtion hallinnoimana tai ohjaamana. Kaupungilla voisi olla merkittävästi nykyistä suurempi rooli paitsi luonnonsuojelun toimeenpanossa, myös uusien toimintatapojen kehittämisessä. Etenkin monimuotoisuutta lisäävien menetelmien toivoisi saavan vahvempaa jalansijaa.

Ylöjärvenkin kokoisessa kaupungissa monimuotoisen luonnon lisäämiseen on hyvät edellytykset, ja se voidaan tuoda osaksi asukkaiden arkiympäristöä. Silloin biodiversiteetin lisäämisen maisemallisista arvoista, terveysvaikutuksista ja ympäristökasvatuksesta saadaan suurin hyöty.

Alla on selostettu yhdeksän ydinkohtaa, jotka esitämme lisättäviksi kaupungin keinovalikoimaan luonnon monimuotoisuuden vaalimiseksi.

1. Tunnustetaan luonnonsuojelun tärkeys

Asetetaan kaupungille kunnianhimoinen tavoite luonnon monimuotoisuuden edistämiseen: pyritään biodiversiteetin vaalimiseen julkilausutusti.

Käytetään aktiivisesti kaikki mahdollisuudet uusien luonnonsuojelun alueiden perustamiseksi.

Ympäristölautakunta	§ 127	21.09.2022
Tekninen lautakunta	§ 214	07.12.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 7	17.01.2023

Asetetaan tavoitteeksi, että uusia menetelmiä kehitetään yhdessä yritysten, yhdistysten ja kansalaisten kanssa siten, että kokemukset ja osaaminen monipuolistuvat ja että uudet toimintatavat voivat levitä seutukunnalla tai valtakunnallisesti, ja että muualta opitut hyvät menetelmät otetaan käyttöön Ylöjärvellä.

2. Perustetaan Ylöjärvelle eri toimialojen yhteinen luonnon monimuotoisuuden lisäämishanke

Käynnistetään kaupungin eri toimijoiden yhteishanke, jossa liitetään monimuotoisen luonnon vaaliminen kaupungin muihin toimintoihin esimerkiksi varhaiskasvatuksen, koulutuksen, hyvinvoinnin, terveydenhuollon, liikunnan, harrastuksien, teknologian, taiteen ja kulttuurin sektoreilta.

Yleensä monimuotoisuuden suojele kohdentuu kaupungeissa alueiden käyttöön, mutta kun aloitteen tekijän rooli annetaan muille kuin luonnonsuojelun tai maankäytön toimijoille, voidaan yhdessä löytää yllätyksellisiä tapoja yhdistää monimuotoinen luonto ja ihmistoiminnot toisiaan vahvistavalla tavalla. Strategiamme mukaisesti on mahdollista aloittaa kokeilukulttuurin hengessä ja sen jälkeen skaalata hanketta eri sektoreille.

3. Vahvistetaan ja monipuolistetaan maankäytön merkintätapoja

Luonnonsuojelualueet ovat tärkeä, perinteinen ja välttämätön tapa turvata arvokkaita alueita. Luontokadon torjunta vaatii sen ohella muitakin ratkaisuja, sillä suuri osa harvinaistuvista eliölajeista ja elinympäristöistä jää suojelualueiden ulkopuolelle.

Tunnistetaan muita kuin luonnonsuojelulla rauhoitettavien alueiden merkittäviä tyyppisiä ja kehitetään tapoja niiden merkintään ja huomioimiseen kaupungin eri toimissa. Luodaan uusista aluetyypeistä sellaisia, että monimuotoisuutta vahvistetaan niissä aktiivisesti ja suojele yhdistetään muihin maankäytön toimintoihin. Tarkastellaan monimuotoisuuden huomioimisen kirjaamista myös kaupungin tontinluovutusten ehdoissa.

Kaupungin maankäytön suunnittelussa ja kaavoituksessa otetaan käyttöön uudenlaisia maankäytön tyyppisiä, merkintätapoja ja hoitoluokituksia.

Kehitetään uudenlaisia kaavamerkintöjä esimerkiksi uhanalaisten eliölajien, elinympäristöjen ja luontotyyppien vaalimiseen ja niiden lisäämiseen. Ollaan aktiivisesti mukana luomassa seudullisesti uusia tällaisia merkintätapoja yhdessä muiden kaupunkien ja toimijoiden kanssa.

4. Lisätään ekologinen ennallistaminen kaupunkien metsien hoidon työkalupakkiin

Kaupunkien metsien hoitoa on yleensä suunniteltu metsätaloudesta periytyvillä menetelmillä kuten päätehakuilla ja harvennuksilla. Ekologisen ennallistamisen lisääminen kaupunkien metsien hoidon työmenetelmiin monipuolistaa kaupungin metsien hoidon tapoja.

Ympäristölautakunta	§ 127	21.09.2022
Tekninen lautakunta	§ 214	07.12.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 7	17.01.2023

Monimuotoisuudeltaan heikentyneiden alueiden luontoarvoja voidaan palauttaa ekologisen ennallistamisen avulla, esimerkiksi lisäämällä lahoppuuta tai kulottamalla. Sekä lahoppu että palanut puuaines ovat tärkeitä monelle uhanalaiselle eliölajille. Palanut metsä on myös vaikuttavan näköinen ja olisi vetovoimainen ulkoilualue, jossa kaupunkilaiset voisivat seurata luonnon kehittymistä palon jälkeen.

5. Vaalitaan suunnitelmallisesti kaupungin uhanalaisia eliölajeja

Kehitetään paikkakunnalle tyyppisten uhanalaisten eliölajien elinympäristöjä ohjelmallisesti ja strategisesti. Tunnistetaan uhanalaisten lajien esiintymispaikat ja vaalitaan niiden nykyisiä elinympäristöjä suojelemalla ja hoitamalla.

Tehostetaan suojelua ennallistamisella, jonka avulla kohteena olevaa lajia lisätään uusille sille soveltuville alueille. Huomioidaan valitut eliölajit strategisissa suunnitelmissa, linjauksissa ja maankäytön kaavamerkinnöissä, hoitoluokituksissa ja luonnonsuojelualueita perustamalla.

Alueet eliölajien elinympäristöjen vahvistamiseksi valikoidaan siten, että uhanalaisten lajien suojelu on sovitettavissa muihin maankäytön tavoitteisiin. Yhdistetään kohteena olevan eliölajin vaaliminen ja kaupungin muut toiminnot toisiaan vahvistavalla tavalla.

Muodostetaan osaamis- ja oppimisverkostoja valittuun eliölajiin liittyen esimerkiksi yritysten ja yhdistysten kanssa.

Tutkitaan ja luodaan menetelmiä lajin yksilöiden kasvattamiseksi kenties myös viljelemällä. Viljelyllä tuotettuja yksilöitä voidaan siirtää luontoon eliölajin uusien elinympäristöjä perustettaessa.

6. Perustetaan kaupunkiniittyjä tukemaan paikallisia kasvilajeja

Kehitetään kaupungille oma niittykasvien siemenseos, jossa suositetaan paikallisia luonnonkukkia.

Niitty on joustava tapa lisätä monimuotoisen luonnon edellytyksiä kaupungeissa. Niittyjä voi perustaa monenlaisiin ympäristöihin: puistoihin, nurmikoille, tienpientareille.

Perustetaan uudet niityt siten, että ne vahvistavat ja lisäävät paikallisen lajiston elinvoimaa ja kytkeytyneisyyttä. Niityllä voidaan vaalia myös paikallisten uhanalaisten hyönteislajien ravintokasveja. Kasvilajien valikoimisessa voidaan harvinaisten lajien lisäksi painottaa kulttuurilajeja, jotka ilmentävät mennyttä vaihetta kaupungin historiassa.

7. Lisätään lahoppuun määrää kaupungin viheralueilla

Lahoppuun puute metsissä on Suomessa merkittävin yksittäinen tekijä, joka aiheuttaa eliölajien harvinaistumista ja uhanalaistumista. Lahoppuuta voidaan lisätä kaupunkien

Ympäristölautakunta	§ 127	21.09.2022
Tekninen lautakunta	§ 214	07.12.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 7	17.01.2023

metsissä, avoimilla niittymäisillä alueilla ja rakennetuissa puistoissa. Määritellään lahopuun lisäämisen tavoitteet ja toteutustavat.

Lisätään lahopuuta kaupungin viheralueilla – esimerkiksi leikkipuistoissa – siten, että se vahvistaa samalla alueiden esteettistä ja toiminnallista merkitystä. Kokeillaan uudenlaisen viheraluetyypin, lahopuupuuston perustamista. Sinne voidaan järjestelmällisesti siirtää kaupungista kaadettuja puistopuita lahoamaan. Tehdään kokeiluita lahopuilla elävien käävökkäiden tai kovakuoriaisten aktiiviseksi kasvattamiseksi.

8. Lisätään pienelinympäristöjä kaupungissa

Kehitetään pienimuotoisia ratkaisuja luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen. Pienelinympäristö eli mikrohabitaatti on pienialainen kohde, joka sopii jonkin eliölajin tai lajiryhmän elinympäristöksi. Se voi olla esimerkiksi kuollut puu, lammikko, oksista tehty keko, kivikasa, pienialainen niitty, eräänlainen paahdetasku, lehtikasa, pensas tai järeä vanha puu.

Pienelinympäristöjä voidaan lisätä myös monenlaisiin ihmisen voimakkaasti muokkaamiin paikkoihin, vaikkapa puistoihin ja tiealueille. Selvitetään kaupungin eri alueille sopivia pienelinympäristöjä ja luodaan malleja, joiden avulla niitä voivat tuottaa omatoimisesti myös kaupunkilaiset, yhdistykset ja yritykset.

9. Vahvistetaan asukkaiden osallistumista luonnonhoitoon

Kehitetään toimintatapoja kaupunkilaisten osallisuuden lisäämiseen luonnonhoidossa ja -suojelussa. Opastetaan ja kannustetaan heitä vaikuttamaan konkreettisesti lähiympäristöönsä. Muodostetaan kohteiden luonnonhoidon säännöt yhdessä asukkaiden kanssa.

Paikalliset asukkaat ja yhteisöt voivat olla merkittävässä roolissa luonnonsuojelun uusien menetelmien kehittämisessä. Kaupunki voi tunnistaa ja edistää paikallisia ratkaisuja luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen sekä kannustaa ja aktivoida asukkaita toimimaan monimuotoisen elinympäristönsä hyväksi.

Lähde: Nieminen ”Kaupungit luonnon monimuotoisuuden vaalimisen kärkeen”, 2021

Ylöjärvellä 1.2.2021
Vihreä valtuustoryhmä"

Päätös Kaupunginvaltuusto päätti lähettää em. valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

KAUPHALL 22.02.2021 § 83

Vs. kaupunginjohtaja ehdottaa:

Ympäristölautakunta	§ 127	21.09.2022
Tekninen lautakunta	§ 214	07.12.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 7	17.01.2023

Kaupunginhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen ympäristölautakunnalle, tekniselle lautakunnalle, vapaa-aikalautakunnalle ja asukaslautakunnalle lausuntoa varten.

Päätös Hyväksyttiin sillä esittelijän tekemällä lisäyksellä, että lähetetään aloite lausunnolle myös sivistyslautakunnalle.

Ympäristölautakunta 21.09.2022 § 127

Valmistelija Maisemasuunnittelija Kaisu Wallin

Ylöjärven kaavoitus on tutustunut vihreiden valtuustoaloitteeseen ja vastaa osaltaan esitykseen luonnon monimuotoisuuden vaalimiseksi Ylöjärvellä. Aloitteessa todetaan, että monimuotoisuus ei ole vain välttämättömyys ja velvollisuutemme, vaan siitä voi muodostua lisäarvoa myös muulle toiminnallemme. Aloitteessa on esitetty yhdeksän kohtaa, joilla kaupunki voi vaalia luonnon monimuotoisuutta ja saada siitä lisäarvoa. Kaavoituksessa tunnustetaan kasvanut tarve luonnon monimuotoisuuden vaalimiseksi.

Kaavoituksen on lain (MRL 5§) mukaan velvollisuus vuorovaikutteiseen suunnitteluun ja riittävän vaikutusten arviointiin perustuen edistää mm. hyvän elinympäristön luomista eri väestöryhmille sekä luonnon monimuotoisuuden ja muiden luonnonarvojen säilymistä laajentuvassa ja tiivistyvässä yhdyskuntarakenteessa. Kaavoituksen tulee kaavaa laadittaessa (MRL 9§) selvittää ajantasainen tieto alueesta ja kaavan vaikutukset alueen nykytilaan. Kaavoituksessa käytetään Suomen Lajitietokeskuksen ylläpitämää Laji.fi viranomaisportaalia, jossa voi tutustua lajeihin ja niiden esiintymiseen sekä kirjata omia luontohavaintoja.

Ympäristöministeriä valmistelee kansallista biodiversiteettistrategiaa ja toimintaohjelmaa luonnon ennallistamistavoitteille. Tavoitteita on jo asetettu kaupungeille, joissa asukkaita on yli 20 000. Ympäristöministeriön mukaan ensimmäinen tavoite on, että vuoden 2021 tasolta ei tulisi nettohäviötä kaupunkien viheralueissa. Ylöjärven kaupungin ja myös muiden kuntien haasteena on luonnon monimuotoisuuden nykytilanteen määrittely ja ennallistavien toimien mahdollistaminen.

Ylöjärven kaavoitus tekee yhteistyötä kuntalaisten, kunnan eri toimialojen, sekä seudun että kansallisten toimijoiden kanssa luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi. Tätä peräänkuulutetaan myös valtuustoaloitteessa.

Kaavoituksessa vireillä olevia asioita.

Ylöjärven kaupunki kuuluu valtakunnalliseen Hiilineutraali kunta -verkostoon (Hinku), jossa myös luontokatoa ratkotaan kaupungin eri toimialoista muodostuvassa työryhmässä. Työryhmä päivittää ilmastotiekarttaa huomioimaan

Ympäristölautakunta	§ 127	21.09.2022
Tekninen lautakunta	§ 214	07.12.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 7	17.01.2023

paremmin myös, miten kaupungin eri toiminnoissa edistetään luonnon monimuotoisuutta. Hanke on tärkeä kaavoitukselle ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja sopeutumiseen edistävien menetelmien tarkastelussa. Ylöjärven kaavoitus on mukana Suomen ympäristökeskus SYKE:n ja Kuntaliiton koordinoimassa Luontokunnat-verkostossa, joka tehostaa kuntien luonnon monimuotoisuustyötä ja edistää luontopohjaisia ratkaisuja kaupunkirakenteessa. Verkosto on Ylöjärven kaavoitukselle tärkeä luontotietoisuuden lisääjä ja verkostoitumisväylä kehittämistyön saralla.

Ylöjärven kaavoitus on osoittanut kiinnostuksensa viherkerroinohjelman käytölle ja saanut kaupungilta kokeilurahaa ohjelman toteuttamismahdollisuuksien kartoittamiselle. Kaavaan sidottu viherkerrointavoite velvoittaisi suunnittelijan huomioimaan tontin viherpinta-alan. Menetelmän tavoitteena on lisätä ja monipuolistaa kaupunkivihreää. Viherkerroinohjelman käyttöönotto edellyttää, että kaupungilla on tietoa nykyisestä viherrakenteestaan, jonka pohjalta kunta voi asettaa omat tavoitteensa. Kaavoitus jatkaa viherkerroinohjelman tarkastelua ja hakee tukea seutuyhteistyöstä. Kuntien yhteisestä viherkerroinohjelmasta on keskusteltu Tampereen Kaupunkiseudun kanssa.

Kaavoitus on käynnistämässä koko kunnan kattavaa strategista yleiskaavaa, jonka valmistelussa laaditaan tavoitellun kehityksen periaatteet. Strateginen yleiskaava ohjaa osayleiskaavojen ja asemakaavojen laatimista. Yleiskaavan yksi keskeinen teema tulee olemaan kaupungin viherrakenne.

Syyskuussa 2022 Ylöjärven kaupunki valittiin Ympäristöministeriön Kestävä kaupunki -ohjelman haastekimpputyöhön, jossa ratkotaan hyvinvointiin, kaupunkivihreään ja kaupunkisuunnitteluun liittyviä kestävyysaasteita poikkileikkaavan yhteistyön avulla. Ylöjärven tavoitteena on ratkaista, miten viherryttäminen sekä viheralueiden saavutettavuus ja monimuotoisuus yhdistettynä hyvinvoinnin edistämiseen voidaan kytkeä osaksi strategista yleiskaavaa.

Kaavoitus tekee tiivistä yhteistyötä ympäristötoimen, yhdyskuntatekniikan eri yksiköiden kanssa sekä muiden toimialojen kanssa luonnon monimuotoisuuden alueella ja jatkaa hyvän yhteistyön kehittämistä kuntalaisten, kunnan toimialojen sekä seudullisten ja kansallisten toimijoiden välillä tulevaisuudessakin. Kaavoituksessa seurataan aktiivisesti kansallista ja kansainvälistä keskustelua luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi ja uusien kaavamerkintöjen kehittämiseksi.

Myös Ylöjärven ympäristönsuojelu on tutustunut vihreiden valtuustoaloitteeseen ja vastaa osaltaan esitykseen. Ympäristönsuojelun näkökulmasta aloitteessa esitetyt toimet ovat varteenotettavia ja monimuotoisuuden vaalimisen tarve on tunnustettu myös ympäristönsuojelussa. Tällä hetkellä ympäristönsuojelu valvoo mm. ympäristönsuojelu-, jäte-, maa-aines-, vesihuolto- ja vesilain sekä maastoliikenne- ja vesiliikennelain mukaisia toimintoja, sekä ohjaa ja antaa neuvontaa erilaisissa ympäristöön liittyvissä kysymyksissä. Osaltaan ympäristönsuojelu pyrkii edistämään ja kehittämään Ylöjärven alueen luonnonsuojelua siten, että kunnassa olisi terveellinen, viihtyisä sekä kestävä ja monimuotoinen elinympäristö.

Ympäristölautakunta	§ 127	21.09.2022
Tekninen lautakunta	§ 214	07.12.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 7	17.01.2023

Pirkanmaan liitto ja Pirkanmaan ELY-keskus ovat laatineet Suomen ensimmäisen maakunnallisen luonnon monimuotoisuusohjelman, johon Ylöjärvenkin on mahdollisuus ottaa osaa tulevina vuosina. Ohjelman tarkoituksena on esittää yhteiset tavoitteet ja suuntaviivat sille, miten luonnon monimuotoisuutta Pirkanmaalla vaalitaan ja edistetään vuosina 2022– 2030. Vielä tämän vuoden aikana julkaistaan LUMO-toimenpidesuunnitelma, joka esittelee konkreetian tasolla toimenpiteitä, joita alueella tehdään kaudella 2023- 2030 luonnon monimuotoisuuden parantamiseksi.

Tämän myötä myös Ylöjärvelle voitaisiin harkita oman monimuotoisuusohjelman laatimista ja ottaa käyttöön muissa kunnissa hyväksi havaittuja toimia. Ylöjärvi kuuluu myös luontokunnat-verkostoon ja lähitulevaisuudessa luonnonsuojelutyöhön liittyvää yhteistyötä on tarkoitus lisätä Tampereen kaupunkiseudun kesken.

Viime aikoina ympäristönsuojelu on saanut myös yhteydenottoja liittyen vieraslajien torjuntaan, ja tulevina vuosina Ylöjärvi voisi osallistua myös valtakunnallisiin vieraslajitalkoisiin, jossa kuntalaistenkin olisi mahdollista olla mukana (ns. soolotalkoot). Ympäristötoimi esittääkin, että Ylöjärvi osallistuisi valtakunnallisiin vieraslajitalkoisiin tulevina vuosina.

Esittelijä	Kaavoituspäällikkö
Päätösehdotus	Ympäristölautakunta päättää antaa selosteosan mukaisen lausunnon ja lähettää lausuntopyyntönsä edelleen tekniselle lautakunnalle.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti. -----

Tekninen lautakunta 07.12.2022 § 214

Valmistelija	Yhdyskuntatekniikan päällikkö Ari Jokihaara
	Valtuustoaloitteessa on esitetty yhdeksän kohtaa toimenpiteiksi luonnon monimuotoisuuden vaalimiseksi.
	Tekniikka- ja ympäristöosastolla ollaan avoimia kokeiluille ja uusille tavoille toimia. Vaikka alueiden perustaminen yksinomaan ympäristönsuojeluun ei ole esimerkiksi maankäyttöä toteuttavan yhdyskuntatekniikan toimialuetta, toiminnassamme toteutetaan myös luonnon monimuotoisuutta ja harvinaisia lajeja huomioivia toimenpiteitä. Luonnon monimuotoisuus pyritään huomioimaan monen kohteen suunnittelussa, josta konkreettisimpia esimerkkeinä ovat mm. Suojastenlahden kunnostamisen suunnittelu sekä Harjun alueen hoito- ja käyttösuunnitelma. Katujen ja kunnallistekniikan sekä

Ympäristölautakunta	§ 127	21.09.2022
Tekninen lautakunta	§ 214	07.12.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 7	17.01.2023

asemakaavojen toteuttamiseen liittyvät luontoasiat on huomioitu jo asemakaavoituksen yhteydessä.

Suojastenlahden suunnittelussa erityisesti alueella oleva luonnon monimuotoisuus on suunnitteluratkaisuissa huomioitava tekijä. Tämä tavoite on asetettu jo hankkeen suunnittelun tarjouspyyntöaineistossa. Suojastenlahden nykytilanteen aiheuttama padotus on esimerkiksi tunnistettu mahdollisesti monimuotoisuutta ja paikallisia tulvametsiä tukevaksi tekijäksi, minkä lisäksi alueesta on tunnistettu muodostuneen myös otollinen elinympäristö useille korento-, vesiperhos-, kovakuoriais- ja sääskilajeille.

Suojastenlahden suunnitteluhankkeen aikana on teetetty asiantuntijatyönä luonto- ja hyönteisselvitys sekä linnustaselvitys. Selvityksissä on keskitytty erityisesti korento-, vesiperhos-, kovakuoriais- ja sääskilajien selvittämiseen. Suunnittelutehtävässä asetettu kysymys on yhdyskunnan hulevesien johtamisen turvaamisen lisäksi, miten nykyinen lajisto voidaan ylläpitää ja miten johtamiseen tarvittava kunnostaminen vaikuttaisi lajistoon? Kunnostaminen voi olla myös lajiston säilyttämistä ja elinvoimaisuutta tukeva toimenpide.

Harjun alueella puolestaan tehdään yhteistyötä Suomen Luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piirin kanssa. Alueelle on perustettu mm. paahderinne, jonka avulla yritetään tukea vähenevien paahdealueiden erityisesti harvinaistuvaa ja uhanalaista hyönteis- ja kasvillisuuskantaa. Marraskuun lopulla on pidetty mm. yhteistyöpalaveri, jossa yhdessä Suomen Luonnonsuojeluliiton kanssa on käsitelty keinoja ja toimenpiteitä monimuotoisuuden ylläpitämiseksi sekä harvinaisten lajien elinympäristön ylläpitämiseksi tai luomiseksi. Seuraava tapaaminen on sovittu keväälle 2023.

Luonnon monimuotoisuuden näkökulma on mukana monessa yhdyskuntateknisessä selvitys- ja suunnitteluhankkeessa. Esimerkiksi Suojastenlahden suunnitteluvaiheessa käytetään ulkopuolista konsulttia, jolla on toimeksiannon toteuttamiseen käytettävissä riittävästi luontoalan asiantuntemusta selvitysten ja vaikutusten tuomiseksi suunnitelmaan. Tekniikka- ja ympäristöosasto on avoin uusillekin menetelmille, kunhan uusien aiemmin koeteltujen menetelmien riskit toteuttavassa toiminnassa ovat hallittuja.

Metsäomaisuuden hoidossa olemme avoimia uusille ajatuksille ja menetelmille. Perusperiaate kuitenkin on, että metsänhoidollisten toimien myötä metsästä korjattu puusto pyritään muuttamaan rahaksi ja myymään korjuun jälkeen. Kaupungilla ei ole sopimusta kenekään metsätoimijan kanssa, vaan metsänhoidolliset toimenpiteet voidaan toteuttaa omista lähtökohdista peräisin olevassa laajuudessa, omin menetelmin ja toimenpitein sekä omin aikatauluin. Metsätoimijan jättäminen pois vuodesta 2020 lähtien on ollut harkittua, sillä omaehtoinen toiminta mahdollistaa joustavuuden ajallisesti, toiminnallisesti ja talodellisesti. Omaehtoisesti korjattu puu voidaan laittaa myyntiin ja myydä suurimman ostotarjouksen tehneelle toimijalle vapailla markinoilla.

Yhdyskuntateknikassa on myös halu vähentää metsänhoidon ja luonnonhoidon vastakkainasettelua. Metsänhoito käsitteenä sisältää toiminnassa kaikki

Ympäristölautakunta
Tekninen lautakunta
Hyvinvointilautakunta

§ 127
§ 214
§ 7

21.09.2022
07.12.2022
17.01.2023

mahdolliset metsänhoidon keinot, jolloin toteutuksessa ovat vain mielikuvitus ja metsälaki rajana. Ainoat keinovalikoiman ääripäät eivät ole avohakkuulla tehty metsätulo ja täyssuojelu, sillä aiemmin mainittu omaehtoinen toiminta ilman metsätoimijaa mahdollistaa uusien ja monipuolisempien menetelmien käyttöönnoton metsähoidollisten toimien toteuttamiseksi.

Lahopuun lisääminen on aiheena myös usein esillä. Havupuuvaltaisia metsiä kiusaavat jo tuholaiset ja taudit, joille lisälahopuu on oivallinen lisääntymisalusta. Mikäli havupuuvaltaista metsää halutaan säilyttää elinvoimaisena ja talouskäytössä, lahopuualustan lisäämistä metsässä pitää harkita tarkoin. Usein kaupungin omistamat metsät ovat yksityisten metsänomistajien rajanaapureina, jolloin tuholaiset ja taudit voivat levitä myös yksityisiin metsiin, mikäli tuholaiskanta jostakin syystä pääsisi kasvamaan hallitsemattomasti kaupungin metsäalueella.

Metsäomaisuutta on perusteltua pitää myös talousmetsäkunnossa, sillä hoidettu talousmetsä voi toimia joissakin tapauksissa varteenotettavana vaihtomaana toteutettaessa mm. kaupungin strategiaa. Talousmetsänhoidon vastapainona kaupungilla on Harjun alueella luonnonsuojelualueita sekä alueita, jota voidaan hoitaa herkällä kädellä. Harjun alueella esimerkiksi on tavoitteena luoda tai ylläpitää uhanalaisten tai harvinaisten lajien elinympäristöjä myös kompensatona muulle metsäomaisuuden ylläpitoon liittyvälle toiminnalle. Toinen merkittävä hoidettu ulkoilue, jolla hoitotoimenpiteet tähtäävät merkittävältä osin monimuotoisuuden ja elinympäristöjen suojeluun on Pikku-Ahveniston ympäristö. Pikku-Ahveniston alueesta on valmistunut myös hoito- ja käyttösuunnitelma, joka on tulossa myös nähtäville ja hyväksyttäväksi.

Kaupunkiin ja keskustoihin perutetut niityt ovat nykyaikainen tapa tarjota hyönteisille ravintoa ja vastata luonnon monimuotoisuuden tavoitteluun. Niityt osaltaan pienentävät myös hiilijalanjälkeä, sillä ne eivät tarvitse koivun paljon huoltoa. Siihen suuntaan myös Ylöjärvellä halutaan kehittyä ja niittyjä on mahdollista perustaa mahdollisuuksien mukaan sopiville paikoille. Ehdotuksia ja ajatuksia voi esittää uusien niittyjen perustamisesta sekä niittykasvien siemenseoksen kehittämisestä yhdyskuntatekniikan yleisten alueiden vihertyönjohtajalle.

Pienelinympäristökokeilut ovat niittyjen ohella mahdollisia. Varsinkin puistoihin ja katujen varsille sijoitettaessa ne tulee suunnitella ja tarkastella kuitenkin hyvin harkiten, jotta ne säästyisivät ilkeiltä, tahattomalta vaurioitumisilta, ne toimisivat mahdollisimman hyvin tarkoituksessaan eivätkä ne toimisi tuholaishyönteisten kasvualustana pihojen puutarhoille.

Valtuustoaloitteessa on ehdotettu toimialojen rajat ylittävä luonnon monimuotoisuuden lisäämishankkeen perustamista. Ehdotuksen mukaan, kun aloitteen tekijän rooli annetaan muille kuin luonnonsuojelun tai maankäytön toimijoille, voidaan yhdessä löytää yllätyksellisiä tapoja yhdistää monimuotoinen luonto ja ihmistoiminnot toisiaan vahvistavalla tavalla.

Ympäristölautakunta	§ 127	21.09.2022
Tekninen lautakunta	§ 214	07.12.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 7	17.01.2023

Tekniikka- ja ympäristöosastolla kokeillaan tätä jo tietyllä tavalla Suojastenlahden kunnostamisen suunnitteluhankkeessa, kun tarjouspyynnössä on edellytetty, että valittu suunnittelija tekee luontoselvitysten ja kunnostussuunnitelman lisäksi myös ehdotuksen, miten Suojastenlahden aluetta voidaan jatkossa hyödyntää kaupunkilaisten keskuudessa linnuston seuraamisessa sekä biologian opetuksessa.

Asukkaiden osallistamisen mahdollisuuksia luonnonhoitoon on tarkasteltu myös yhdyskuntatekniikan vastuualueen sisäisissä keskusteluissa. Kehitystyö on vielä kesken, mutta aluksi esimerkiksi vieraslajien kitkemiseen liittyen on jo pohdittu vaihtoehtoja, miten voitaisiin yhdistää yleisten alueiden henkilökunnan hyvä osaaminen ja ammattitaito vieraslajien tunnistamisessa, kaupunkilaisten esittämät havainnot vieraslajeista sekä vieraslajien kitkeminen. Mahdollisuutena on pohdittu mobiilipelin hyödyntämistä kesäkaudella 2023.

Lisätiedot Ari Jokihaara, p. 050 384 8383, ari.jokihaara@ylojarvi.fi

Esittelijä Yhdyskuntatekniikan päällikkö Ari Jokihaara

Päätösehdotus Tekninen lautakunta päättää antaa selosteosan mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen luonnon monimuotoisuuden vaalimiseksi Ylöjärvellä.

Päätös Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Jäsen Heidi Koivisto-Haataja oli poissa kokouksesta pykälän käsittelyn lopussa klo 19:14 – 19:15.

Hyvinvointilautakunta 17.01.2023 § 7
633/11.05.05/2022

Valmistelija Hyvinvointipäällikkö Suvi Saarinen

Ylöjärven kaupungin hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen tehtäväalue on tutustunut vihreiden valtuustoaloitteeseen ja vastaa osaltaan esitykseen luonnon monimuotoisuuden vaalimiseksi Ylöjärvellä. Aloitteessa on esitetty yhdeksän kohtaa toimenpiteiksi luonnon monimuotoisuuden vaalimiseksi. Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen tehtäväalueella tunnistetaan tarve luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi ja lisäämiseksi hyvinvoinnin ja terveyden tukemiseksi sekä entistä tiiviimmälle ja monialaiselle yhteistyölle.

Ehdotetuista toimenpiteistä erityisesti laaja-alaista yhteistyötä ja kaupunkilaisten osallisuuden lisäämistä tukevat toimenpiteet (2. ja 9.) vastaavat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteita. Luonnon rooli ihmisten hyvinvoinnin ja terveyden tukijana on tunnustettu viime vuosina ja taustalla on paljon tutkimusnäyttöä. Monimuotoisella luonnolla on monia hyvinvointia ja terveyttä parantavia vaikutuksia; hyvinvointivaikutukset koskettavat sekä fysiologista että psykologista hyvinvointia. Positiivisten vaikutuksen lisäksi luonnon

Ympäristölautakunta	§ 127	21.09.2022
Tekninen lautakunta	§ 214	07.12.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 7	17.01.2023

monimuotoisuuden heikkenemisen voidaan katsoa olevan uhka suoraan ihmisen hyvinvointille ja terveydelle, sillä vihreän ympäristön mikrobit voivat suojata elintäsairauksilta ja tartuntataudeilta. Lisäksi luonnon moninaisuudella on merkittävää hyötyä ihmisten mielenterveydelle. (mm. Duodecim 2021.) Luonnon moninaisuuden huomioiminen ja kestävä liikunnan tavoitteet ja toimenpiteet on esitetty Laajassa hyvinvointikertomuksessa (2021-2024). Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtäväalueelta osallistutaan kaupungin Hiilineutraali kunta -verkoston työskentelyyn ja vahvistetaan näin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulmaa toimenpiteissä. Toimenpide-ehdotuksen mukaisesti elinympäristön kehittämisessä ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä parhaat tulokset saavutetaan monialaisella yhteistyöllä ja osallisuutta mahdollistamalla.

Ylöjärven kaupunki on mukana Ympäristöministeriön Kestävä kaupunki -ohjelman haastekimpputyössä. Kehittämistyössä tarkastellaan hyvinvointiin, kaupunkivihreään ja kaupunkisuunnitteluun liittyviä kestävyysaasteita ja etsitään ratkaisuja poikkileikkaavan yhteistyön avulla. Ylöjärvellä hanketyöhön on nimetty ydintiimi, joka koostuu eri palvelualueiden edustajista, myös hyvinvointipalveluista. Hanketyö tukee eri toimialojen yhteistyötä toimenpide-ehdotuksen mukaisesti ja luo käytänteitä luonnon monimuotoisuuden hyvinvointivaikutusten tunnistamiseen ja turvaamiseen.

Osallisuuden mahdollistamista ohjaa kuntalaki (22 §) ja osallisuuden kokemuksella on suora yhteys kokemukseen hyvinvoinnista. Asukkaiden osallisuuden mahdollistamisen tapoja on tarkasteltu osana hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen rakenteita sekä palvelualueiden välisissä yhteistyökeskusteluissa. Toimenpide-ehdotuksen (9.) mukaisesti on hyvä tarkastella ja kehittää toimintatapoja kaupunkilaisten osallisuuden lisäämiseen eri tasoilla, kuten luonnonhoidossa ja -suojelussa. Kehitystyö ja osallisuuden tasojen rakenteet ovat vielä kesken, mutta rakentuvat osana kaupungin hyvinvointityötä ja Kestävän kaupunki -ohjelman hanketyötä.

Esittelijä	Vapaa-aikajohtaja
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta päättää antaa selosteosan mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen luonnon monimuotoisuuden vaalimiseksi Ylöjärvellä.
Päätös	Hyväksyttiin keskustelun jälkeen. -----

Hyvinvointilautakunta
Hyvinvointilautakunta

§ 179
§ 8

07.12.2022
17.01.2023

Vuoden urheilutoimijat 2022 / Julkaisuvapaa 9.2.2023

Hyvinvointilautakunta 07.12.2022 § 179

Valmistelija

Liikuntapäällikkö Sini Aalto

Ylöjärven hyvinvointilautakunta valitsee vuosittain parhaat ylöjärveläiset urheilutoimijat seuraaviin kategorioihin:

- Vuoden urheilija
- Vuoden nuori urheilija (20 v. tai alle)
- Vuoden joukkue
- Vuoden seuratoimija
- Vuoden teko

Ylläolevien kategorioiden lisäksi voidaan palkita urheilijoita hyvästä urheilumenestyksestä. Ehdotuksia vuoden urheilijaksi ja urheilutoimijoiksi saa esittää vapaasti kuka tahansa yksittäinen henkilö tai yhdistys. Esityksen voi tehdä täyttämällä sähköisen lomakkeen määräaikaan mennessä. Ehdotuksia otetaan vastaan 2.1.2023 saakka ja päätös valinnoista tehdään hyvinvointilautakunnan tammikuun kokouksessa valintatyöryhmän esityksen pohjalta.

Ilmoitus vuoden urheilijahausta on lähetetty seuroille menevässä seuratiedotteessa. Ilmoitus julkistetaan myös liikuntapalveluiden kotisivuilla. Vuoden urheilutoimijat palkitaan helmikuussa 2023 järjestettävässä palkitsemistilaisuudessa.

Esittelijä

Vapaa-aikajohtaja

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta nimeää kolme lautakunnan jäsentä sekä yhden nuorisovaltuutetun työryhmään. Työryhmä käsittelee määräaikaan mennessä saapuneet ehdotukset ja tekee niiden perusteella valintaesitykset vuoden 2022 urheilutoimijoiksi. Työryhmän kokoonkutsujana toimii liikuntapäällikkö.

Päätös

Keskustelun jälkeen vuoden urheilutoimijoiden valintaa valmistelemaan työryhmään nimettiin jäsenet Tuija Hirsimäki, Jenni Kulmala ja Arttu Karukka sekä nuorisovaltuuston edustajana Helmi Kelloniemi.

Hyvinvointilautakunta 17.01.2023 § 8
764/12.04.00/2022

Valmistelija

Liikuntapäällikkö Sini Aalto

Ylöjärven kaupunki palkitsee vuosittain menestyneitä ylöjärveläisurheilijoita sekä urheilutoimijoita ja valitsee vuoden parhaat viidessä eri kategoriassa. Kaikissa

Hyvinvointilautakunta
Hyvinvointilautakunta

§ 179
§ 8

07.12.2022
17.01.2023

kategorioissa valinnan ehtona on, että valittu on ylöjärveläinen. Joukkueen kohdalla tätä tulkitaan väljemmin, kuitenkin niin, että joukkueen on oltava ylöjärveläisseuraa edustava. Yksittäisen palkittavan ei kuitenkaan tarvitse edustaa paikallista seuraa. Vuoden seuratoimija voi olla valmentaja, joukkueenjohtaja tai kuka tahansa seurassa hyvää työtä tehnyt henkilö, joka seuran mielestä ansaitsee kiitosta. Vuoden urheilutekona voidaan palkita hyvin erilaisia tekoja, jotka ovat edistäneet ylöjärveläisten liikunta-aktiivisuutta tai menestystä. Palkita voidaan vain yhdessä kategoriassa saman vuoden aikana.

Palkitsemiset tehdään määräaikaan saapuneiden esitysten perusteella. Vuoden 2022 parhaita urheilutoimijoita on voinut esittää Ylöjärven hyvinvointilautakunnalle 2.1.2023 saakka. Esityksiä sai esittää vapaasti kuka tahansa yksittäinen henkilö tai yhdistys sähköisen lomakkeen tai sähköpostin välityksellä.

Määräaikaan mennessä saapui yhteensä 29 esitystä. Yksi esitys saapui myöhässä. Hyvinvointilautakunnan nimeänä työryhmä (Hyla 07.12.2022 § 179) kokoontui 9.1.2023 arvioimaan saapuneita esityksiä. Työryhmä kävi läpi kaikki saapuneet esitykset valintakategorioittain ja muodosti hyvinvointilautakunnalle esityksen vuoden 2022 parhaiksi urheilutoimijoiksi. Lisäksi päätettiin jakaa kunniamainintoja SM-kisamenestyksen ja muun urheilumenestyksen johdosta.

Vuoden parhaiden sekä muiden palkittavien valinnassa kriteereinä oli ylöjärveläislähtöisyys (kasvattajaseurat), pitkän ajan menestyspolku ja vuoden 2022 urheilusaavutukset. Myös aiempien vuosien palkittujen lajikirjo ja henkilövaihtuvuus otettiin huomioon. Valinnoissa huomioitiin ainoastaan määräaikaan (2.1.2023) mennessä tulleet hakemukset.

Valintatyöryhmän esitys hyvinvointilautakunnalle on seuraava:

Ylöjärven kaupunki

Pöytäkirja

1/2023

22

Hyvinvointilautakunta

§ 179

07.12.2022

Hyvinvointilautakunta

§ 8

17.01.2023

Ylöjärven kummiurheilijan valinta

Hyvinvointilautakunta 17.01.2023 § 9

Valmistelija

Liikuntapäällikkö Sini Aalto

Ylöjärvellä on suuri määrä lahjakkaita ja menestyneitä urheilijoita, joilla on potentiaalia tuottaa positiivista näkyvyyttä kaupungille. Ylöjärven kaupunki on vuosittain palkinnut urheilutoimijoita heidän saavutustensa perusteella eri suuruisilla stipendeillä, mutta nämä yksittäiset muistamiset tuovat vain hetkittäistä näkyvyyttä. Ylöjärven kaupungin liikuntapalvelut on yhdessä viestinnän kanssa valmistellut ajatusta markkinointiyhteistyöstä urheilijan tai joukkueen kanssa.

Markkinointiyhteistyöllä Ylöjärvi haluaa profiloitua edistyneenä, urheilu- ja liikuntamyönteisenä kaupunkina. Määräaikainen markkinointiyhteistyö solmitaan vahvan Ylöjärvi-yhteyden omaavan kansallisesti ja kansainvälisesti kiinnostavan urheilijan kanssa. Yhteistyöhön valittavaa tulevaa tai jo nykyistä huippu-urheilijaa kutsutaan Ylöjärven kummiurheilijaksi.

Valitun urheilijan tulee edustaa Ylöjärven arvoja ja strategisia tavoitteita. Ensisijaisesti markkinointiyhteistyötä tehdään kansainvälisen tason urheilijan kanssa, joka on mediassa ja somessa seurattu ja profiloitunut Ylöjärvellä asuvaksi tai kytkeytyy jollain muulla selkeällä tavalla Ylöjärveen. Kansainvälisellä tasolla tarkoitetaan, että urheilijalla on sopimuskaudella realistinen potentiaali edustaa Suomea oman lajinsa maaotteluissa ja arvokisoissa.

Koska kyseessä on kahdenvälinen yhteistyö, on sponsoroitavan tarjottava kaupungille vastinetta saamastaan avusta. Urheilijan täytyy olla esiintymistaitoinen ja sitoutunut sopimuksessa erikseen sovittuihin tilaisuuksiin, markkinointimateriaaleihin ja viestintään. Valittavan kummiurheilijan täytyy vuoden aikana mm. tuottaa omille some-kanavilleen sekä kaupungin digitaalisiin kanaviin Ylöjärvi-aiheista sisältöä yhdessä erikseen sovittavalla tavalla.

Kummiurheilijaksi voi hakea erillisellä haulla tai kaupunki voi myös itse etsiä sopivia markkinointiyhteistyöhön sopivia urheilijoita, sekä esittää heille yhteistyösopimusta. Ylöjärven kaupungin hallintosääntö 1.1.2023 alkaen antaa hyvinvointilautakunnalle mahdollisuuden solmia yhteistyö- ja sponsorointisopimuksia urheilun saralla (§100, kohta 16), joten hyvinvointilautakunta toimii tällaisen yhteistyösopimuksen vahvistajana.

Sopimuksen arvo voi urheilijan taloudellisen tilanteen, lajin luonteen ja yhteistyösopimuksen sisällön perusteella vaihdella 1000 euron ja 10 000 euron välillä. Kaupunki maksaa sopimuksen mukaisen summan 2–3 erässä kummiurheilijavuoden aikana. Vuonna 2023 sopimuksen arvo voi olla enintään

Hyvinvointilautakunta

§ 9

17.01.2023

3 000 euroa ja summa katetaan liikuntatoimen avustuksista. Jatkossa kummiurheilijatoimintaan varataan erillinen määräraha talousarviossa.

Kummiurheilijatoiminnan aloittamiseksi liikuntapalvelut esittää, että ensimmäinen valinta tehdään kaupungin omasta esityksestä ja kummiurheilija julkistetaan palkitsemisgaalan yhteydessä 9.2.2023. Valintaesitys ja yhteistyösopimuksen pohja ovat pykälän oheismateriaalina ja julkisia vasta kummiurheilijan julkistamisen jälkeen.

Oheismateriaali

- Ylöjärven kaupungin kummiurheilija / yhteistyösopimus 2023

Esittelijä

Vapaa-aikajohtaja

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta päättää:

1.	Käynnistää kummiurheilijatoiminnan ja valita Ylöjärven kaupungin ensimmäiseksi kummiurheilijaksi ohjeismateriaalissa esitetyn urheilijan ja
2.	hyväksyä oheismateriaalin mukaisen yhteistyösopimusluonnoksen vuodelle 2023.

Päätös

Hyväksyttiin keskustelun jälkeen.

Neuvostojen toimintasääntöjen päivitys 1.1.2023 alkaen

Hyvinvointilautakunta 17.01.2023 § 10

Valmistelija

Hyvinvointipäällikkö Suvi Saarinen

Hyvinvointilautakunnan esityksestä toimikaudelle 2021–2025 on asetettu kuusi neuvostoa; lapsi- ja nuorisoneuvosto, mielenterveysneuvosto, vammaisneuvosto, vanhusneuvosto sekä Kuru- ja Viljakkala-neuvostot. Kuluva valtuustokauden alusta lukien neuvostojen toiminnasta on vastannut hyvinvointilautakunta.

Hyvinvointialueiden käynnistyttyä 1.1.2023 osa neuvostojen tehtävistä on siirtynyt maakunnalliseksi ja Ylöjärven kaupungin perusturvalautakunta lakkautettu. Muutos edellyttää seuraavien toiminnassa olevien neuvostojen vanhus-, vammais-, mielenterveys- ja lapsi- ja nuorisoneuvostojen toimintasääntöjen päivittämistä. Hyvinvointilautakunta on kokouksessaan 22.09.2022 § 140 päivittänyt edellisen kerran neuvostojen toimintasääntöä §4, joka käsittelee sihteerien tehtäviä.

Neuvostojen toiminnan tarkoituksena on mahdollistaa osallisuus ja vaikuttaminen kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä kyseisen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta. (Kuntalaki 10.4.2015/41 27 § vanhusneuvosto ja 28 § vammaisneuvosto).

Liitteet

nro 3-6 / hyvinvointiltk 17.1.2023:

- mielenterveysneuvoston säännöt 1.1.2023 alkaen (liite nro 3)
- vanhusneuvoston säännöt 1.1.2023 alkaen (liite nro 4)
- vammaisneuvoston säännöt 1.1.2023 alkaen (liite nro 5)
- lapsi- ja nuorisoneuvoston säännöt 1.1.2023 alkaen (liite nro 6)

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta päättää;

1.	merkitä edellä olevan selosteosan tiedoksi;
2.	päivittää liitteen mukaisesti vanhus-, mielenterveys- ja vammaisneuvoston toimintasääntöä 4 §, joka käsittelee sihteerin tehtäviä ja viranhaltijaedustusta vastaamaan 22.09.2022 § 140.
3.	päivittää liitteenä olevan esityksen mukaisesti. vanhus-, vammais-, mielenterveys- ja lapsi- ja nuorisoneuvostojen toimintasääntöjä 2 § toiminnan tarkoitus ja 3 § tehtävät vastaamaan hyvinvointilautakunnan mukaisia periaatteita ja toimintatapoja

Hyvinvointilautakunta

§ 10

17.01.2023

Päätös

Hyväksyttiin keskustelun jälkeen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Liisa Nikkilä poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana.

Toimintasuunnitelmat 2023 / Vapaa-aikapalvelut

Hyvinvointilautakunta 17.01.2023 § 11

Valmistelija

Vapaa-aikajohtaja Minna Vallin

Kaupunginvaltuusto hyväksyi talousarvion vuodelle 2023 kokouksessaan 8.11.2021. Osana talousarvion toimeenpanoa osastot laativat toimintasuunnitelman, jossa ilmenee talousarvion toteutus.

Hyvinvointilautakunnan alaisten palvelujen toimintasuunnitelmat laaditaan tehtäväalueittain. Näitä ovat talousarvion jäsentelyn mukaisesti hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen, kulttuuri-, kirjasto-, liikunta- sekä nuorisopalvelut. Nyt hyväksyttävät toimintasuunnitelmat kuvaavat tehtäväalueiden perustoimintaa. Strategian toteutumista tukevat toiminalliset tavoitteet hyvinvointilautakunta on hyväksynyt kokouksessaan 22.9.22 § 138.

Hyvinvointilautakunta käsittelee toimintasuunnitelmat kahdessa osassa. Ensimmäisessä osassa lautakunnan hyväksyttäväksi on valmistelu kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapalveluiden toimintasuunnitelmat. 14.2.23 pidettävässä kokouksessa käsitellään hyvinvoinnin ja osallisuuden sekä kirjastopalveluiden toimintasuunnitelmat.

Kaikkia tehtäväalueita ohjaa vuoden 2023 aikana uuden yhteisöllisen kaupunkitapahtuman tuottaminen ja osallistavan budjetoinnin käyttöönto Ylöjärvellä.

Kulttuuripalveluiden keskeinen painopiste on Kuppi-hankkeen tuomien rakenteiden vahvistaminen ja käytänteiden järjestäminen.

Liikuntapalveluiden toiminnan painopisteenä on ennaltaehkäisevät hyvinvointipalvelut. Liikuntapalvelut aktivoi vähän liikkuvia väestöryhmiä ja vakiinnuttaa vertaisohjaajatoimintaa sekä laajentaa tätä toimintaa Ylöjärvellä. Kolmas konkreettinen kehittämiskohde on soveltavan liikunnan palveluketjun kehittäminen yhteistyössä sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä liikuntapalveluiden kanssa.

Nuorisopalveluiden toiminnan painopisteenä on nuorisopalveluiden ja sote-palveluiden yhdyspintatyön jatkuminen ja edelleen kehittäminen hyvinvointialueen toiminnan käynnistymisen myötä. Nuorisopalvelut ylläpitää moniammatillisia toimintamalleja ja kehittää niitä, kun osa verkoston toimijoista siirtyy hyvinvointialueelle. Edellä mainituilla toimenpiteillä pyritään turvaamaan Nuorisolaki 9§ mukainen nuorten ohjaus- ja palveluverkoston toiminta.

Oheismateriaali

- toimintasuunnitelma 2023 / kulttuuripalvelut
- toimintasuunnitelma 2023 / liikuntapalvelut
- toimintasuunnitelma 2023 / nuorisopalvelut

Esittelijä

Vapaa-aikajohtaja

Hyvinvointilautakunta

§ 11

17.01.2023

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta hyväksyy oheismateriaalin mukaiset kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapalveluiden toimintasuunnitelmat.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että jäsen Tapani Tienari poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

Kaupunginvaltuusto	§ 134	14.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 414	28.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 12	17.01.2023

Valtuustoaloite kriisinhallintaveteraanikortin huomioimisesta Ylöjärven kaupungin liikunta- ja kulttuuripalveluissa

Kaupunginvaltuusto 14.11.2022 § 134

”Ensimmäiset suomalaiset rauhanturvaajat lähtivät Yhdistyneiden kansakuntien UNEF-operaatioon Suezille 10.12.1956. Tämän jälkeen lähes 50.000 suomalaista on palvellut yli viidessäkymmenessä rauhanturva- ja kriisinhallintaoperaatioissa Lähi-idässä, Afrikassa, Aasiassa ja Balkanilla. Suomalaisia rauhanturvaajia toimii YK:n, Naton ja EU:n operaatioissa ympäri maailmaa.

Rauhanturvaoperaatiot ovat tukeneet kriisialueiden vakauttamista ja neuvotteluratkaisun saavuttamista. Myös rauhankäytöksellä on ollut merkitystä monilla kriisialueilla. Eduskunta päätti vuonna 2016, että rauhanturvaamis- ja kriisinhallintatehtävissä palvelleille henkilöille myönnetään kriisinhallintaveteraani-status.

Osoituksena kriisinhallintaveteraanin statuksesta kaikki kriisinhallintaveteraanit saivat puolustusministeriön organisoimana valtion myöntämän kriisinhallintaveteraanikortin. Suomessa on tällä hetkellä lukuisia yrityksiä joiden palveluista kriisinhallintaveteraanit saavat alennuksia kriisinhallintaveteraanikortilla. Myös moni kaupunki ja kunta on lähtenyt tähän mukaan. Perussuomalaisten valtuustoryhmä esittää, että Ylöjärven kaupunki ryhtyy valmistelemaan kriisinhallintaveteraanien huomioimista siten, että liikunta- ja kulttuuripalveluissa kriisinhallintaveteraanikortti noteerataan samaan alennusluokkaan varusmieskortin kanssa.

Perussuomalaisten Ylöjärven valtuustoryhmä ym.”

Päätös Kaupunginvaltuusto päätti lähettää em. valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 28.11.2022 § 414

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen hyvinvointilautakunnalle lausuntoa varten.
Päätös	Hyväksyttiin.

Hyvinvointilautakunta 17.01.2023 § 12
769/02.05.00/2022

Kaupunginvaltuusto	§ 134	14.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 414	28.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 12	17.01.2023

Valmistelija Liikuntapäällikkö Sini Aalto

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Ylöjärven kaupungin vapaa-aikapalveluissa otettaisiin käyttöön uusi alennusluokka kriisinhallintaveteraaneille, joka olisi hintatasoltaan sama kuin varusmieskortti.

Liikuntapalveluiden uusin hinnasto astui voimaan 1.1.2023 alkaen. Tuossa hinnastossa on jo huomiotuna kriisinhallintaveteraanit ja heidät on rinnastettu samaan hintaluokkaan eläkeläisten, opiskelijoiden, nuorten, työttömien sekä invalidien kanssa. Ylöjärven uimahallin hinnastossa ei ole alennusta varusmiehille, sillä he kuuluvat yleensä joko opiskelijoiden tai nuorten alennusryhmään. Kriisinhallintaveteraanialennuksen saa näyttämällä kassalla kriisinhallintaveteraanikorttia. Lisäys hinnastoon tehtiin liikuntapalveluille saapuneiden kyselyiden perusteella.

Liikuntapalveluiden muussa toiminnassa ei nähdä tarpeellisena ottaa käyttöön lisää alennusluokkia. Ohjaustoiminnassa on käytössä hinnat aikuisille/työikäisille sekä opiskelijoille/eläkeläisille/ työttömille ja kuntosalien pääsymaksut ovat kaikille samat (psl. nuorten 10-kortti ja vuosikortit).

Valmistelija Vapaa-aikajohtaja Minna Vallin

Kulttuuripalvelut tuottaa aikuisille ilmaisia sekä maksullisia tapahtumia ympäri vuoden. Vapaa-aikalautakunta kokouksessa 1.12.2020 § 109 päätti delegoida kertaluonteisten pienehköjen hintojen määrityksen viranhaltijoille.

Vapaa-aikajohtaja voi määritellä yksittäisen tapahtuman pääsymaksun ja huomioida kriisinhallintaveteraanit pääsymaksun hinnoittelussa.

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus Hyvinvointilautakunta päättää lähettää selosteosan mukaisen vastineen valtuustoaloitteeseen.

Päätös Hyväksyttiin.

Neuvostojen pöytäkirjat

Hyvinvointilautakunta 17.01.2023 § 13

Hyvinvointilautakunnalle on toimitettu tiedoksi seuraavat neuvostojen pöytäkirjat:

- Mielenterveysneuvosto 29.11.2022
- Vanhusneuvosto 1.12.2022
- Vammaisneuvosto 19.12.2022

Esittelijä

Vapaa-aikajohtaja

Päätösehdotus

Keskustellaan mahdollisista neuvostoista tulleista nostoista/esityksistä ja merkitään ko. pöytäkirjat tiedoksi.

Päätös

Keskustelun jälkeen kirjattiin neuvostojen kokouksista seuraavaa:
Viljakkala-neuvostossa on aiemmin tuotu esiin toive, että neuvoston pöytäkirjat voitaisiin tarkistaa normaaliin tapaan muiden hallintoelinten mukaisesti nyt kun sähköinen allekirjoitus on otettu käyttöön.

Neuvostojen pöytäkirjojen tarkastusmenettelyn nopeuttaminen otetaan selvitetäväksi.

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 1, § 2, § 3, § 5, § 7, § 12, § 13

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 6, § 8, § 9, § 10, § 11**Oikaisuvaatimusohjeet**

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Ylöjärven kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Oikaisua haetaan päätösotteessa mainitulta muutoksenhakuviranomaiselta.

Kirjaamon yhteystiedot:
Ylöjärven kaupunki, kirjaamo
Kuruntie 14, PL 22, 33470 Ylöjärvi
kirjaamo@ylojarvi.fi
03 565 30 000 / vaihde ma-pe klo 8-15.30

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9-15.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Ylöjärven kaupungin kirjaamosta.